

Frift var kun sat for Regjeringens Bemyndigelse til at afflutte en Overenskomst med Kjøbenhavns Commune uden Rigsdagens Samtykke; men naar Regjeringen ikke selv nærede Frygt for, at Rigsdagen skulde være villig til at indrømme Kommunen saa gunstige Betingelser, som Regjeringen var tilbøielig til, kan der ikke sees nogen Bevæggrund for Regjeringen til at fremsthynde en Afgjørelse indenfor den nævnte Tidsfrist. Dertilmod turde det have vist sig gavnligt ligeoverfor Kommunen, om Regjeringen havde vist, at den paa Statens Vegne ikke havde nogen Betænkelighed ved at lade Tidsfristen udløbe og derved gjøre Rigsdagens Stadfæstelse fornøden. Deri, at der fra Regjeringens Side er næret Betænkelighed herved, ligger vistnok en af Aarsagerne til, at Handelen er bleven saa ufordeelig for Staten, som Mindretallet maa ansee den for at være.

Udvalgets Fleertal (Bille, Dinesen, C. Hansen, Corn. Petersen og Steenstrup) kan ikke tiltræde denne Kritik af den mellem Staten og Kommunen sluttede Overenskomst eller de forskjellige Beregninger over, hvad Kjøbesummen kunde og burde have været. Det er en meget omfattende og betydelig Handel, som er affluttet, og en, ved hvilken der efter Sagens Natur alene kunde have et Skøn over flere af de Factorer, der bestemme Værdien; man kjendte Arealen, man kunde gjøre Overflag over Jordarbejdet, man kunde beregne Udgifter til Brolægning, Cloaker osv., men man var ude af Stand til paa en ligesaa sikker Maade at vurdere Fremtidens Trang til disse Byggegrunde, den tilkommende Pris for samme, det Tidsrum, som maatte medgaae til Bebyggelsen osv., og alle Slutninger herom blive usikre. Man maa derfor ved sin Bedømmelse af det Skete ikke overse den Risiko, som falder paa Kjøberen. Derfor alle Momenter blive ubetinget gunstige for Kjøbenhavns Commune, vil denne vistnok have sluttet en fordeelig Handel, men man er ikke berettiget til alene at forudsætte gunstige Chancer. Intet borger for, at Staden Kjøbenhavn vil udvikle sig i det næste halve Hundrebaar ligesaa stærkt som i det foregaaende; mangfoldige Eventualiteter kunne gribe forstyrrende ind i Hovedstadens Udvalgenes Betænkninger. Ordentl. Saml. 1869—70.

Elv, Handels- og Pengekriser, Epidemier, sjeendlige Overfald osv. kunne for længere Tid standse dens Fremgang, og Kommunen har uomtvistelig ved Handelen paataget sig en Risiko, som ikke bør oversees ved dens Bedømmelse. Fleertallet maa ansee det for ganske vilkaarligt at henwise to Kreditebele af Befolkningsstilvæksten til Terrainet mellem Boldene og Søerne, navnlig efterat Bebyggelsen allerede har fundet Vej til fjernere Districter, og det kan derfor ikke tiltræde den Paastand, at 50 Aar havde været et rigtigere Tidsrum at lægge til Grund for Demarcationsterrainets fuldstændige Bebyggelse end 70 Aar, om det end villig maa erkjendes, at ogsaa dette Tal berøver paa et Skøn. Rentefoden i den næste Generation lader sig vistnok ligesaa lidet forudsee med nogen Sikkerhed; hvilken Satz der end var lagt til Grund, vilde Indvendinger kunne gjøres imod den. De til Afgang regnede Beløb for Arealernes Forberedelse til Bebyggelse kunne selvfølgelig opgjøres forskjelligt; at Sælgeren selv betegner dem som „meget rundelige“, er ikke noget Beviis for, at de overfride en passende Størrelse. Men hvad Fleertallet under alle Omstændigheder maa fastholde, er, at Overenskomsten bør betragtes og bedømmes som en Heelhed. Under de udførlige Forhandlinger mellem begge Parters Besuldmægtigede har der naturligvis været gjort Indrømmelser fra begge Sider, ellers havde man ikke kunnet mødes i et Resultat, og at tage bort den ene eller den anden af disse Indrømmelser vilde have været det Samme som at bringe Handelen til at strande. Men derom kan der dog ingen Tvivl herfæ, at idet Loven af 6te Juli 1867 gav Regjeringen Bemyndigelse til inden en vis Tidsfrist at slutte en Overenskomst med Kjøbenhavns Commune om Salg af Fæstningsarealet, var det ogsaa Lovgivningsmagtens Dufte og Villie, at Regjeringen alvorlig skulde arbejds hen til et saadant Salg. Forfæstelsen af det ovenfor omtalte Forslag, hvorefter Rigsdagens Sanction skulde indhentes paa Afhændelsen, viser dette tydeligt. I et og andet Punkt er det jo muligt, at der kunde være opnaaet lidt Mere, men det er Fleertallets Opfattelse, at Overenskomsten som Heelhed ikke er ufordeel-